Societat | Aguaita.cat | Actualitzat el 02/11/2021 a les 15:57

Un exdirectiu de l'IGME admet que no podien validar com funcionaria la injecció de gas al Castor

La fiscal intenta demostrar que els acusats van accelerar el ritme de les operacions sense tenir en compte el perill

Pla mitjà de l'expresident d'Escal UGS, Recaredo del Potro, identificant-se a un agent per entrar als jutjats de Castelló on se celebra el judici del Castor. | Jordi Marsal / ACN

El **magatzem submarí Castor** era una estructura geològica submarina "apta" per emmagatzemar gas, segons ha assegurat **l'exsdirector de Geologia i Geofísica de l'Institut Geològic i Miner** (**IGME**), **Luis Roberto Rodríguez**. En cap cas, però, l'organisme mai va poder validar quines conseqüències podia tenir la injecció de gas al magatzem perquè no tenien coneixements tècnics ni experiència al respecte. Així ho ha acabat admetent el mateix Rodríguez en la setena sessió de la vista oral de judici pel projecte Castor a **l'Audiència de Castelló**. **Fiscalia**, per la seua banda, ha intentat aprofundir en la tesi de que els directius **d'Escal UGS** acusats van accelerar les operacions d'injecció sense tenir en compte els possibles perills sísmics.
Prèviament a l'aprovació de la concessió, la **Direcció General** de **Política Energètica i Mines del Ministeri d'Indústria** va sol·licitar a **l'IGME** que emetés un informe sobre la validesa de l'estructura geològica per a la funció d'emmagatzemar gas. Signat l'any 2007, entre d'altres, per Jesús Gómez de la Heras, el mateix tècnic que va autoritzar el catastròfic recreixement de la bassa d'Aznalcóllar i que va declarar com a investigat en la instrucció del jutjat de **Vinaròs**, va rebre el vistiplau de Rodríguez i així ho ha ratificat davant del tribunal.

Així ho ha reconegut este dimarts en la vista oral que se segueix pel cas a l'Audiència del Castelló i pel qual Fiscalia demana sis anys de presó contra els dos exdirectius d'Escal UGS, Recaredo del Potro i José Luis Martínez Dalmau. A preguntes, precisament, de les defenses, ha donat tot tipus de detalls sobre el dictamen, tot recordant la seva aptitud per convertir l'antic jaciment petrolífer en magatzem ateses les seves condicions d'estanqueïtat i porositat. Quan la fiscal li ha preguntat però per la part de l'informe en la qual els tècnics de l'IGME admetien que no podien validar el seu comportament durant les injeccions de gas per manca de coneixements i inexperiència en aquest camp, Rodríguez ha acabat admetent aquest extrem després de titubejar inicialment.

A banda d'intentar defensar la **suposada idoneïtat geològica** de **l'antic jaciment petrolífer Amposta**, en la seua compareixença com a perit, citat per les defenses, l'ara investigador de l'IGME ha intentat desacreditar els informes crítics amb l'actuació de l'exconcessionària Escal UGS. Inclòs el que va emetre l'organisme del qual forma part el febrer de 2014 i que no només va ser el primer a relacionar les injeccions de gas amb els terratrèmols, sinó que qüestionava amb rotunditat les operacions efectuades per l'empresa que dirigien les acusats i que controla Florentino Pérez.

En este sentit, els advocats de la defensa han tornat a recórrer a la discussió sobre la identitat de la falla responsable dels moviments sísmics i també a desvincular les operacions d'injecció dels terratrèmols de magnitud 4 registrats a la zona poques setmanes després. Rodríguez ha assegurat que l'informe de l'IGME "no reflecteix la posició oficial de la institució" perquè no anava signat pels caps dels autors i ha negat l'existència de la falla oriental d'Amposta així com el seu paper en els moviments provocats per la injecció, al·ludint a "sis" investigacions publicades. Ha apuntat que l'estudi contenia contradiccions amb els dictàmens de l'Institut Geogràfic Nacional (IGN) i que els moviments registrats tenien a veure amb l'estructura del magatzem i altres factors.

Segons ha conclòs, els de major magnitud eren "excepcionals" i van ser "disparats" per canvis d'estrès en falles "a punt" d'alliberar energia. Per contra, creu que la majoria dels més d'un miler de "microsismes" són habituals en activitats humanes al subsòl i "no són font d'alarma social", si bé la zona de les injeccions del projecte Castor, ha reconegut, es trobava entre les de menor risc de patir terratrèmols al territori estatal.

La defensa ataca l'informe del MIT

També responent a la defensa, Rodríguez ha carregat amb duresa en contra de l'informe encarregat pel govern espanyol, a través d'Enagás Transporte, al Massachusetts Institue of Technology (MIT), que també va certificar la relació directa entre les injeccions de gas i l'onada sísmica. "No és un article científic. És un informe irrellevant", ha arribat a afirmar, carregant contra el protagonisme que el MIT dona a la mobilització de la falla d'Amposta.

Abans de l'exresponsable de l'IGME, han comparegut quatre testimonis i perits a petició de Fiscalia per intentar esclarir els punts foscos en la planificació i execució de les fases d'injecció de gas matalàs al magatzem de gas submarí entre juny i mitjans de setembre de 2013. En la fase d'instrucció al **jutjat de Vinaròs**, l'enginyer de Geostock responsable d'aquestes planificacions, **Francesco Corallo**, va declarar que l'empresa va alterar la seva planificació d'injeccions inicial més esglaonada per una altra de molt més precipitada dissenyada per guanyar temps i aconseguir l'autorització de funcionament definitiva per part de les autoritats estatals al més aviat possible.

Este dimarts, Corallo ha reconegut que a l'agost de 2012 havia previst arribar al màxim cabal diari de 8 milions de metres cúbics després de superar dos fases tres i sis milions anteriorment. Una pretensió que els plans refets de l'abril de 2013, just abans d'iniciar les operacions, van canviar substancialment i no es van correspondre amb el que es va acabar executant. Segons la **fiscal**, **Dolores Ofrecio**, **Escal UGS** només va arribar a injectar uns 2 milions de metres cúbics diaris i els dies 5, 6 i 12 de setembre, sense cap escaló de seguretat previ, es va arribar al màxim de 8 milions, la capacitat nominal de treball que havia de superar el projecte per disposar dels

permisos i rebre les retribucions del sistema gasista.

L'enginyer de magatzem ha estat un dels pocs a reconèixer la percepció de moviments sísmics durant els treballs d'injecció i amb posterioritat "diversos dies". Ha admès també que estava al cas dels moviments per iniciativa pròpia, estudiant si podien tenir relació amb els treballs, i que ningú de l'empresa li va donar cap informació al respecte. Malgrat tot, com sosté diàriament la defensa dels acusats, ha argumentat que el magatzem va mostrar un bon comportament davant de les injeccions, sense trobar "oposició" al subsòl, i que la pressió utilitzada va ser molt més baixa que el límit recomanat per l'informe de l'Institut Francès del Petroli.

"**Ningú s'ho podia imaginar"**

El seu superior a **Geostock** i **project manager** del **Castor**, **Cristophe Huber**, ha intentat explicar el canvi de planificació de les injeccions assegurant que en els primers moments se sol fer un plantejament "conservador" i que les "característiques dinàmiques" del jaciment permetien les operacions executades finalment. "No s'esperava al Castor sismicitat induïda per les característiques del jaciment", ha resposta a preguntes de Fiscalia. "Amb cabals tant petits, ningú s'ho podia imaginar", ha contestat a l'acusació particular **d'Aplaca**, tot aferrant-se al a dificultat d'"entendre la relació" entre sismes i injeccions, novament, pel suposat gran marge que, teòricament, permetien les pressions calculades.

La defensa ha insistit, per la seua banda, que el volum de gas injectat al magatzem submarí depenia en tot moment del que li proporcionava efectivament el gestor tècnic del sistema, Enagás Transporte. **Diego Vela**, director general de gestió tècnica del sistema d'aquesta companyia, ha relatat com es va efectuar el transport del gas matalàs a Escal UGS. Ha apuntat que se servia sobre la base d'una programació diària i els plans d'injecció que havia presentat l'empresa. Els adobats de la defensa han insistit sobre la reducció de cabals d'injecció a partir del 13 de setembre i situant com a referència absoluta les dades mesuradors de cabal d'Enagás per justificar el volum gas proveït. "Nosaltres no sabem què passa entre la planta terrestre i el magatzem", ha admès, però, Vela.